

підприємства, задіявши усі можливі фактори та піддавши їх аналізу, а результативний показник буде характеризувати реальне становище підприємства.

Список використаної літератури

1. Конкурентоспроможність підприємства: сутність і підходи оцінки, 2019 //
2. С.Б. Довбня, А.О. Найдовська, М.М. Хитько. Стратегія підприємства. Частина 1: Навч. посібник. – Дніпропетровськ: НМетаАУ, 2011. – 71 с.
3. Кайлюк Є. М., Андрєєва В. М., Гриненко В. В. Стратегічний менеджмент: Навч. посіб. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 279 с.
4. Калишенко В. О., Швадченко В. В. Аналіз методичних підходів до оцінки інвестиційної привабливості підприємств. URL: http://www.rusnauka.com/13_NPN_2010/Economics/65704.doc.htm
5. О. М. Кириченко, А. В. Мігдальський. Методи оцінювання конкурентоспроможності підприємства – Київ: Національний університет харчових технологій, 2017. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5428>

*Квасова Л.С., к.т.н., доцент
доцентка кафедри маркетингу,
Шульгіна Б.А., магістр*

*Дніпровський Державний аграрно-економічний університет
dr.kvasova@gmail.com*

КЕЙС-МЕТОД ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ЕЛЕМЕНТ НАВЧАННЯ МАРКЕТИНГОВИХ ДИСЦИПЛІН

Ситуаційне навчання (метод конкретної ситуації, “case studies”) – спеціальна методика, що передбачає розбір та вирішення конкретних ситуацій у професійній діяльності за певним сценарієм, який включає самостійну роботу, «мозковий штурм» у рамках малої групи, публічний виступ із поданням та захистом передбачуваного рішення і, наприклад, контрольним опитуванням слухачів на предмет знань ними фактичної сторони ситуації, що розбирається. Ця методика, яка виключає можливості використання традиційних форм навчання, дозволяє формувати високу мотивацію слухачів: вони мають провести аналіз конкретної професійної ситуації, прийняти рішення, виробити рекомендації. Робота з «кейсами» сприяє розвитку навичок колаборації, почуття лідерства, формуванню професійного погляду на господарське життя як систему, що постійно змінюється, з великою кількістю змінних. Використання кейс-методу вирішує такі завдання:

- розширення, поглиблення та закріплення знань, отриманих на лекціях;
- придбання умінь і навичок вироблення раціональних управлінських рішень за допомогою самостійного визначення стратегії, залучення необхідної інформації, швидкої реакції на різноманітні зміни, оцінки ефективності вжитих дій за допомогою зворотного зв'язку;
- розвиток практичних навичок роботи в колективі, розуміння умов та принципів колективної діяльності, пов'язаної з поділом праці, ефективною взаємодією з суміжниками, ієрархічною побудовою структури управління.

Впровадження таких практичних занять є індивідуальним дослідним процесом, причому на його результатах істотно позначається кваліфікація, досвід та інтуїція, талант автора розробки [1].

З метою досягнення якісного результату викладачеві до початку практичного заняття необхідно:

1. Сформулювати цілі та завдання заняття виходячи з актуальності теми, її відповідності навчальним планам, а також складу групи студентів та ступеня їхньої

підготовленості.

2. Надати студентам тезові роздаткові матеріали заняття за 1-2 дні до його проведення. З метою досягнення найбільшої результативності заняття викладач готує для студентів роздавальні матеріали, які мають містити в собі мету та завдання проведення практичного заняття, теоретичні аспекти поставлених проблем, додаткову літературу та питання для самоконтролю на тему заняття.

3. Розробити план проведення заняття, виділивши його найважливіші аспекти. Виходячи з цілей та завдань заняття, викладач визначає основні шляхи їх досягнення та складає план заняття, який повинен включати програму та графік проведення заняття.

4. Передбачити обов'язкове включення до плану вихідного тестування для закріплення отриманих знань та практикум для вироблення вміння їх застосовувати в процесі прийняття рішень.

5. Вибрати оптимальні для проблеми канали передачі інформаційних потоків та способи створення творчої атмосфери.

У сучасній практиці викладання розроблено різні форми та методи групового вирішення завдань. У цьому існують чіткі психологічні критерії ефективності взаємодії студентів групи (таблиця 1).

Таблиця 1 – Характеристики ефективної та неефективної робочої групи

Ефективна група	Неефективна група
Переважає двостороннє (взаємне) спілкування, нормою є відкрите висловлювання думок та почуттів	Переважає одностороння комунікація (без зворотного зв'язку) на кшталт «питання-відповідь», ідеї не знаходять свого продовження
Міра участі у продукуванні рішень рівномірно розподілена між усіма учасниками	Продукування ідей та рішень монополізовано або одним із учасників, або окремими членами групи
Комунікативне лідерство скоординоване між усіма учасниками	Комунікативне лідерство демонструє субординацію відносин у групі на кшталт «старший-молодший», поляризація позицій, «лідер-відомий»
У групі, як правило, розвивають думки один одного, має місце підтримка загальної лінії дискусії, спрямованої на оригінальність розв'язання задачі	У групі часто виявляються бездіяльність або протидія між учасниками, часто виникають паузи між монологами кожного члена групи
Включеність членів групи до дискусії взаємно підтримується емоційною підтримкою дискусійних один одного	Дискусія проходить емоційно мляво, включеність до думок та почуттів один одного мінімальна

Використання кейс-методу в навчальному процесі сприяє підвищенню ефективності навчання за допомогою таких факторів:

- підвищується мотивація навчання, оскільки виникає почуття відповідальності кожного студента стосовно інших учасників навчальної групи;
- Підвищується якість прийнятих рішень;
- обмін думками призводить до нового розуміння професійних питань;
- учасники групи взаємно контролюють рівень освоєння нової інформації;
- вдосконалюються комунікативні навички студентів;
- виявляються та розвиваються організаторські здібності та професійні якості учасників малої груп [2].

Список використаної літератури

1. Ковальова К., Ковальов В. Методологічні аспекти методу casestudy при викладанні економічних дисциплін // Вища школа: проблеми екон. освіти. – 2010. – № 2. – С. 68 – 75.
2. Михайлова Е. А. Кейс и кейс-метод: процесс написания кейса / Е. А. Михайлова// Маркетинг. – 1999. – №5. – С. 113 – 120.

*Kozenkov D.E., c.e.s, Professor,
Head of the Department of Management
Ukrainian State University of Science and Technology
13managua@gmail.com*

METHODOLOGICAL PRINCIPLES OF INVESTMENT EVALUATION ATTRactions OF THE ENTERPRISE

In the conditions of a market economy, any line of business is characterized by a high level of competition. In order to maintain positions and achieve leadership, enterprises are forced to constantly develop, master new technologies, and expand their sphere of activity. In such conditions, there periodically comes a moment when the management of enterprises realizes that further development is impossible without an influx of investments, which will provide additional competitive advantages and are often the most powerful means of economic growth.

The main general goal of attracting investments is to increase the efficiency of the company's activity, that is, the result of any chosen method of investing investment funds with competent management should be an increase in value and other indicators of activity. But the problem of investment attraction cannot be solved without an assessment of the investment attractiveness of the enterprise.

Investment efficiency is determined by how quickly the invested funds are turned over in the course of the enterprise's activities. The turnover period of the used assets is largely determined by the internal conditions of the enterprise - the effectiveness of the marketing, production and financial strategy and tactics. Profitability of capital allows you to assess the potential of the company's profit generation in comparison with the invested capital.

Analysis of the financial stability of the enterprise allows to assess the investment risk associated with the structure of the formation of investment resources, to identify the optimality of the existing sources of financing current production activities. Assessment of liquidity of assets allows to determine the ability of the enterprise to pay for its short-term obligations, prevent possible bankruptcy due to the quick sale of certain types of assets. In the scientific literature, the issue of determining the investment attractiveness of an enterprise has been considered for a long time and successfully.

Any system goes through cyclical development, that is, the process of transition of the system from one stage of its development to another, during which partial reversibility takes place, which is manifested in the passing of similar phases by the economy with a more or less constant interval. Depending on the object of cyclical movement, its level, the existence of cycles of different nature and duration, performing different functions in the process of movement of the economic system, is possible. Often, this cyclical development begins with the appearance of innovations in various fields of activity.

The economic and technological impact of the innovation process is only partially embodied in new products or technologies.

Much more, it is manifested in the increase of economic and scientific and technical potential as a prerequisite for the emergence of new technology, that is, the technological level of the innovation system and its constituent elements increases, thereby increasing the receptiveness to innovations. Therefore, the assessment of innovative attractiveness is one of the prerequisites for revitalizing the investment activity of industrial enterprises.